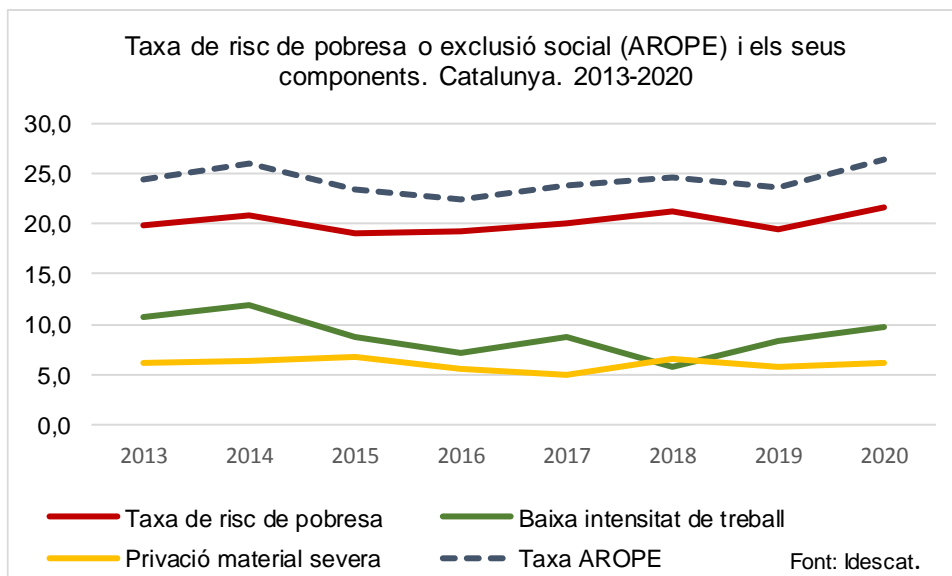

15 de juliol de 2021

Enquesta de condicions de vida. Any 2020

La taxa de risc de pobresa o exclusió social (AROPE) a Catalunya és del 26,3% el 2020 enfront del 23,6% del 2019

La taxa de risc de pobresa o exclusió social (AROPE) a Catalunya augmenta en 2,7 punts i passa del 23,6% del 2019 al 26,3% el 2020, segons l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat). Aquesta taxa, que mesura la pobresa relativa, té en compte el nombre de persones que es troben en risc de pobresa (ingressos baixos en relació amb el conjunt de la població), amb privació material severa o amb baixa intensitat de treball. Tots els components de la taxa AROPE l'any 2020 experimenten un empitjorament comparats amb els de l'any anterior. Així, la taxa de pobresa passa del 19,5% al 21,7%, la baixa intensitat de treball del 8,3% al 9,8% i la privació material severa del 5,7% al 6,2%.

Els ingressos mitjans nets de les llars catalanes són de 35.030 euros i de 14.170 euros per persona l'any 2019, xifres que suposen un augment del 5,1% i 4,8%, respectivament, en relació amb l'any anterior.

L'Enquesta de condicions de vida (ECV) del 2020 recull les condicions de vida en el moment de l'entrevista, tot i que la informació sobre els ingressos, les prestacions socials i la intensitat en el treball de les llars catalanes fan referència a l'any 2019, malgrat que el treball de camp s'ha dut a terme durant el quart trimestre del 2020. Per aquest motiu, l'efecte de la crisi sanitària originada per la covid-19 és només parcial, ja que les dades econòmiques reflecteixen la situació de l'any 2019.

Pel que fa als indicadors del nivell de privació de les llars, que recullen aspectes subjectius de les condicions de vida, les privacions més freqüents l'any 2020 són les següents: no poder atendre despeses imprevistes de 750 euros (passa en un 33,4% de les persones, mentre que al 2019 era en un 26,1%) i no poder-se permetre almenys una setmana de vacances a l'any (passa en un 30,6% de les persones, mentre que al 2019 era en un 27,6%).

D'altra banda, ha augmentat el nombre de persones que viuen en llars i que afirmen arribar amb facilitat o amb certa facilitat a final de mes. Aquesta és la situació del 54,9% de la població el 2020, mentre que era del 49,1% l'any 2019.

Distribució de la renda i índexs de desigualtats

Els ingressos mitjans nets anuals de les llars catalanes l'any 2019 van ser de 35.030 euros (ingressos de l'any anterior a l'Enquesta), un 5,1% més que l'any anterior.

Les transferències socials (incloent-hi les pensions) han incrementat la renda original de les famílies un 33,5%, mentre que l'any 2019 ho van fer un 32,3%. El 61,4% de les llars catalanes han rebut almenys un tipus de prestació social (prestacions per vellesa, desocupació, supervivència, malaltia o invalidesa, o ajuts per a la família, l'habitatge o els estudis, entre altres). Del total de llars que han rebut prestacions, un 56,9% han estat per vellesa o supervivència, un 28,6% per atur i el 35,3% restant han estat beneficiàries d'alguna altra prestació o subsidi.

Els indicadors de desigualtat han augmentat l'any 2020. L'índex S80/S20 mostra com el 20% de les llars amb majors ingressos acumulen 6 vegades el que ingressen el 20% de les llars més desafavorides, mentre que l'any anterior era del 5,4. Així mateix, l'índex de Gini també augmenta i passa del 31,2 el 2019 al 31,7 el 2020. (Un índex de Gini igual a 0 indicaria màxima igualtat i a 100 màxima desigualtat.)

Llindar de risc de pobresa

El llindar de risc de pobresa ha augmentat un 6,5% i se situa en 11.366 euros en les llars formades per una sola persona. Aquest llindar (que es fixa en el 60% de la mediana dels ingressos per unitat de consum de les llars catalanes) acostuma a augmentar o disminuir seguint la tendència dels ingressos mitjans.

El llindar de risc de pobresa es calcula en funció de la distribució de la renda entre totes les llars del territori considerat. En el cas de Catalunya, com a referència es pot utilitzar el llindar propi de Catalunya (que només té en compte la distribució de la renda de totes les persones que viuen a Catalunya) o el del conjunt d'Espanya. L'Idescat aplica el llindar de Catalunya (11.366 euros per persona que viu sola), del qual s'obté una taxa de pobresa del 21,7%, mentre que l'INE aplica el llindar del conjunt d'Espanya (9.626 euros per persona que viu sola), del qual s'obté una taxa de pobresa del 16,7%

Taxa de risc de pobresa

La taxa de risc de pobresa del 2020 empitjora 2,2 punts respecte de l'any 2019 i mostra que un 21,7% de persones se situen per sota del llindar de risc de pobresa (per tant, tenen ingressos baixos en relació amb el conjunt de la població).

La taxa de risc de pobresa abans de tot tipus de transferència social és del 42,2%. Aquesta taxa passa a ser del 25,4% quan es comptabilitzen les pensions de vellesa i supervivència, i del 21,7% quan es comptabilitzen totes les transferències socials. L'any 2019 aquests percentatges eren del 43,6%, del 26,4% i del 19,5%, respectivament.

Principals variables de la taxa de risc de pobresa o exclusió social (AROPE)

Per edats, la població menor de 16 anys segueix sent la que té la taxa AROPE més elevada (35,7%), amb un augment de 2,7 punts en relació amb l'any anterior. La taxa de la població de 16 a 64 anys (25,9%) ha augmentat 1,7 punts, mentre que la de la població de 65 anys i més (19,7%) és la que ha incrementat més en relació amb la de l'any anterior (6,7 punts).

La nacionalitat és una de les variables estretament relacionades amb el risc de pobresa. Així, les persones majors de 16 anys de nacionalitat estrangera presenten una taxa AROPE del 61,6% (amb una pujada de

8,3 punts respecte a l'any anterior), mentre que les de nacionalitat espanyola tenen una taxa d'un 19,5% (amb una pujada d'1,9 punts respecte a la de l'any anterior).

Segons la composició de la llar, la taxa de risc de pobresa o exclusió social augmenta 1,2 punt percentual a les llars sense fills dependents i se situa en el 20,2%, mentre que a les llars amb fills dependents augmenta 3,9 punts percentuals i se situa en el 32,3%.

En relació amb l'activitat econòmica, són els aturats els que tenen una taxa AROPE més elevada, del 53,8%, mentre que la taxa dels ocupats és del 13,4%, semblant a la dels jubilats (14,7%).

El lloguer imputat¹ com a part de la renda

L'any 2020, la inclusió del lloguer imputat representa un increment d'un 13,7% en els ingressos mitjans de les llars catalanes. També milloren els indicadors de desigualtat, si es té en compte la renda en espècies que reben les llars que disposen d'un habitatge sense haver-ne de pagar un lloguer (lloguer imputat). L'índex S80/S20 passa del 6,0 al 5,3 amb lloguer imputat i l'índex de Gini, del 31,7 al 29,8.

Si es comptabilitzen els lloguers imputats com un ingrés més, la taxa AROPE es redueix i passa del 26,3% al 25,8%. En el cas dels col·lectius amb una propensió més alta a disposar d'habitatge en propietat, com és el cas de les persones més grans de 65 anys, la disminució de la taxa és més evident, i passa del 19,7% al 12,9%.

Sobre la necessitat de rebre ajuda per a béns bàsics

El 13,9% de les llars catalanes declaren haver demanat ajuda a familiars, amics o entitats privades o religioses per a béns bàsics durant l'any 2020. Concretament, un 9,3% manifesten haver demanat ajuda a familiars i amics, un 1,9% a entitats privades o religioses i un 2,7% tant a familiars i amics com a entitats.

Sobre la pèrdua d'una font d'energia necessària per a la vida diària a causa de dificultats econòmiques

Un 1,3% de les llars catalanes declaren que durant l'any 2020 han estat privades d'una font d'energia necessària per a les activitats de la vida diària, per causes econòmiques (una disminució de 0,9 punts respecte de l'any 2019).

---

¹ Component no monetari dels ingressos de la llar que estima el valor de l'ús que la llar fa de l'habitatge quan és de propietat.

Taula 1. Renda mitjana neta anual per llar, persona i unitat de consum. Catalunya. 2013-2020*

	Euros			% variació respecte de l'any anterior		
	Per llar	Per persona	Per unitat de consum	Per llar	Per persona	Per unitat de consum
2013	30.423	12.111	17.883			
2014	30.407	12.205	18.104	-0,1	0,8	1,2
2015	30.655	12.283	18.236	0,8	0,6	0,7
2016	31.339	12.660	18.828	2,2	3,1	3,2
2017	31.411	12.712	18.957	0,2	0,4	0,7
2018	32.763	13.338	19.791	4,3	4,9	4,4
2019	33.321	13.527	20.049	1,7	1,4	1,3
2020	35.030	14.170	20.872	5,1	4,8	4,1

Font: Idescat.

*Ingressos nets percebuts durant l'any anterior al de referència de l'Enquesta de condicions de vida.

Taula 2. Indicadors de distribució personal de la renda Catalunya. 2018-2020*

	2018	2019	2020
Índex de Gini	30,3	31,2	31,7
S80/S20	5,2	5,4	6,0

Font: Idescat.

*Ingressos nets percebuts durant l'any anterior al de referència de l'Enquesta de condicions de vida.

Taula 3. Llars per tipus de prestacions socials. Catalunya. 2018-2020*

	2018	2019	2020
Total de llars (milers)	3.020	3.047,0	3.059,9
Llars que reben prestacions (%)	58,2	61,7	61,4
Llars que reben prestacions (milers)	1.759	1.878,8	1.877,4
De vellesa i supervivència (%)	60,5	56,4	56,9
Per atur (%)	29,5	31,1	28,6
Altres prestacions o subsidis (%)	25,9	29,6	35,3

Font: Idescat.

* Prestacions que la llar ha rebut (de forma contínua o discontinua) durant l'any anterior al de la realització de l'Enquesta de condicions de vida.

Taula 4. Llíndar de risc de pobresa per composició de la llar. Catalunya. 2018-2020*

	Euros anuals		
	2018	2019	2020
Un adult	10.981,4	10.674,1	11.365,6
Un adult i dos infants	17.570,3	17.078,6	18.185,0
Dos adults	16.472,2	16.011,2	17.048,4
Dos adults i dos infants	23.061,0	22.415,7	23.867,8
Dos adults i tres infants	26.355,4	25.617,9	27.277,5

Font: Idescat.

*Ingressos nets percebuts durant l'any anterior al de referència de l'Enquesta de condicions de vida.

Taula 5. Taxa de risc de pobresa o exclusió social (AROPE) i els seus components. Catalunya. 2013-2020

	Taxa de risc de pobresa (1)	Baixa intensitat de treball* (2)	Privació material severa	Taxa de risc de pobresa o exclusió social (AROPE)
2013	19,8	10,8	6,1	24,5
2014	20,9	12,0	6,3	26,0
2015	19,0	8,8	6,7	23,5
2016	19,2	7,2	5,5	22,5
2017	20,0	8,8	5,0	23,8
2018	21,3	5,8	6,5	24,7
2019	19,5	8,3	5,7	23,6
2020	21,7	9,8	6,2	26,3

Font: Idescat.

*Càlcul efectuat sobre la població de 18 a 59 anys i aplicat a la població de 0 a 59 anys.

(1) Ingressos nets percebuts durant l'any anterior al de referència de l'Enquesta de condicions de vida.

(2) Any anterior a l'Enquesta.

**Taula 6. Taxa i població en risc de pobresa o exclusió social (AROPE)
 Principals variables. Catalunya. 2019-2020**

	2019		2020	
	Població (milers)	Taxa	Població (milers)	Taxa
Sexe				
Homes	807,9	22,0	922,1	24,9
Dones	962,2	25,1	1.071,1	27,8
Edat				
Menys de 16 anys	413,1	33,0	445,4	35,7
De 16 a 64 anys	1.175,7	24,2	1.270,5	25,9
De 65 anys i més	181,3	13,0	277,3	19,7
Composició de la llar				
Sense fills dependents*	729,6	19,0	749,5	20,2
Amb fills dependents	1038,1	28,4	1241,0	32,3
No hi consta	..	..	..	..
Per nacionalitat (16 anys i més)				
Espanyola	975,6	17,6	1084,3	19,5
Estrangera	385,1	53,3	462,8	61,6
No consta	z	z	0,0	z
Total	1360,6	21,8	1547,1	24,5
Per relació amb l'activitat econòmica (16 anys i més)				
Ocupats	488,6	14,9	408,5	13,4
Aturats	266,3	49,8	297,9	53,8
Jubilats	145,7	11,5	182,7	14,7
Altres inactius	460,1	39,2	658,0	44,6
No hi consta	..	..	0,0	z
Total				
Total	1.360,6	21,8	1.547,1	24,5

Font: Idescat.

*Fill dependent: població menor de 18 anys i la que té entre 18 i 24

(..) Dada confidencial, amb baixa fiabilitat o no disponible.

(z) Dada no procedent

Taula 7. Taxa de risc de pobresa abans i després de transferències socials. Catalunya. 2018-2020

	2018	2019	2020
Abans de totes les transferències	41,0	43,6	42,2
Després de les pensions, abans d'altres transferències	25,7	26,4	25,4
Després de totes les transferències	21,3	19,5	21,7

Font: Idescat.

Taula 8. Indicadors amb lloguer imputat. Renda i risc de pobresa. Catalunya. 2018-2020

	2018	2019	2020
Renda mitjana neta anual per llar (*)	37.311,9	37.864,8	39.812,6
Renda mitjana neta anual per persona (*)	15.189,6	15.371,7	16.104,8
Índex de Gini	28,5	29,4	29,8
S80/S20	4,6	4,8	5,3
Llindar de risc de pobresa per composició de la llar			
Un adult	12.342,5	12.307,9	13.339,0
Un adult i un infant	16.045,2	16.000,2	17.340,6
Dos adults	18.513,7	18.461,8	20.008,4
Dos adults i dos infants	25.919,2	25.846,5	28.011,8
Taxa de risc de pobresa	18,8	18,4	21,6
Taxa AROPE per sexe	22,6	22,5	25,8
Homes	20,6	21,0	24,7
Dones	24,5	23,9	26,8
Taxa AROPE per grups d'edat	22,6	22,5	25,8
De 0 a 17 anys	31,3	33,2	37,7
De 18 a 64 anys	23,3	24,0	26,2
De 65 anys i més	11,3	6,7	12,9

Font: Idescat.

(*) Ingressos nets percebuts durant l'any anterior al de referència de l'Enquesta de condicions de vida.

Taula 9. Població segons la dificultat per arribar a fi de mes. Catalunya. 2013-2020

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Amb molta dificultat	15,5	12,9	12,9	12,7	7,0	8,5	6,2	9,2
Amb dificultat	21,0	19,3	20,4	19,6	13,6	16,1	20,5	12,8
Amb certa dificultat	28,6	35,0	29,0	31,0	29,0	28,1	24,1	23,0
Amb certa facilitat	25,0	25,9	26,2	26,2	35,5	34,3	34,0	32,7
Amb facilitat	9,0	6,7	11,0	10,1	13,8	12,3	14,1	20,3
Amb molta facilitat	1,0	..	0,6	0,4	1,1	0,7	1,0	1,9
No consta	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	..	..
Total	100	100	100	100	100	100	100	100

Font: Idescat.

(..) Dada confidencial, amb baixa fiabilitat o no disponible.

Taula 10. Població amb privació material per tipus de privació (%). Catalunya. 2018-2020

	2018	2019	2020
No es pot permetre vacances almenys una setmana a l'any	27,2	27,6	30,6
No es pot permetre menjar carn, pollastre o peix almenys cada dos dies	3,9	4,0	2,4
No es pot permetre mantenir l'habitatge a temperatura adequada	8,8	8,3	9,4
Sense capacitat per fer-se càrrec de despeses imprevistes	28,3	26,1	33,4
Retards en pagament de despeses relacionades amb l'habitatge principal	8,2	7,5	12,4
No es pot permetre disposar de cotxe	6,3	6,0	6,9
No es pot permetre disposar d'ordinador personal	3,3	4,4	5,2

Font: Idescat.

Nota: la població amb privació material és la que manifesta que presenta una mancança en alguns d'aquests ítems. Una persona pot tenir més d'una privació.

Taula 11. Llars segons la necessitat de rebre ajuda per a béns bàsics en els últims 12 mesos per origen de l'ajuda. Catalunya. 2018-2020

	2018		2019		2020	
	Milers de llars	% sobre el total de llars	Milers de llars	% sobre el total de llars	Milers de llars	% sobre el total de llars
Han necessitat ajuda de familiars o amics	185	6,1	175	5,8	286	9,3
Han necessitat ajuda d'entitats privades o religioses	29	1,0	51	1,7	58	1,9
Han necessitat ajuda de familiars i d'entitats	64	2,1	65	2,1	82	2,7
No han necessitat rebre ajuda	2.741	90,8	2.756	90,5	2.634	86,1
Total	3.020	100	3.047	100	3.060	100

Font: Idescat.

Taula 12. Llars que, a causa de dificultats econòmiques, han estat privades d'alguna font d'energia necessària per a la vida diària en els últims 12 mesos. Catalunya. 2018-2020

	Percentatge		
	2018	2019	2020
Han estat privades	1,3	2,2	1,3
No han estat privades	98,7	97,8	98,7
No consta	0,0	0,0	..
Total	100	100	100

Font: Idescat.

(..) Dada confidencial, amb baixa fiabilitat o no disponible.

Nota metodològica

L'Idescat presenta una ampliació de resultats de l'Enquesta de condicions de vida 2020, que realitza conjuntament amb l'INE. Aquesta estadística té caràcter anual, està harmonitzada en l'àmbit europeu i té com a objectiu disposar d'informació sobre la distribució de la renda, les condicions de vida i l'exclusió social.

El treball de camp s'ha dut a terme durant el quart trimestre del 2020 i recull les condicions de vida del moment de l'entrevista, tot i que la informació sobre els ingressos, les prestacions socials i la intensitat en el treball de les llars catalanes de l'Enquesta es correspon a la de l'any anterior. Per aquest motiu, l'efecte de la crisi sanitària originada per la covid-19 és només parcial, ja que les dades econòmiques reflecteixen la situació prèvia.

Com ja es va fer en l'edició de l'Enquesta de l'any passat, l'Idescat i l'INE han col·laborat en el treball de camp, recollint dades de dues mostres autorepresentatives, respectivament. **A causa de la pandèmia**, s'ha canviat el mètode de recollida de les dades, de manera que s'han deixat de fer enquestes presencials i s'han fet per via telefònica. Això ha provocat una reducció de la mostra efectiva, que per a l'any 2020 ha estat de 2.697 llars, enfront de les 3.300 aproximadament que s'haurien recollit en circumstàncies normals.

Per fer l'Enquesta l'Idescat ha comptat amb la col·laboració del Departament de Drets Socials (anterior Departament de Treball, Afers Socials i Famílies), de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, de l'Ajuntament de Barcelona i de l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona.

Glossari

Ingressos nets de la llar: Rendiments nets percebuts pels membres de la llar durant l'any anterior al del qüestionari (per tant, a l'Enquesta del 2020 es preguntava pels ingressos percebuts el 2019).

Renda neta: Renda bruta menys l'impost sobre la renda, els impostos sobre el patrimoni i les cotitzacions obligatòries dels empresaris, assalariats, autònoms i desocupats a la Seguretat Social i les transferències trameses entre llars.

Unitat de consum: El nombre d'unitats de consum de cada llar es calcula utilitzant l'escala de l'OCDE modificada, que és una escala d'equivalència que converteix el nombre de membres residents a la llar en nombre d'unitats de consum, que assigna un pes d'1 al primer adult, de 0,5 a la resta d'adults i de 0,3 als menors de 14 anys.

Taxa de risc de pobresa: Percentatge de persones que estan per sota del llindar del risc de pobresa. El llindar es fixa com el 60% de la mediana dels ingressos disponibles anuals equivalents de la població catalana.

Taxa de risc de pobresa o exclusió social (AROPE): Indicador que recull la proporció de població que es troba o bé en situació de risc de pobresa, o bé en situació de privació material severa, o bé que viu en llars amb intensitat de treball molt baixa.

Lloguer imputat: Component no monetari dels ingressos de la llar que es pot aplicar a les llars que no paguen un lloguer complet perquè en són els propietaris o perquè tenen un habitatge llogat a un preu inferior al del mercat o gratuït. El valor que s'imputa és l'equivalent al que es pagaria en el mercat per un habitatge semblant a l'ocupat, menys qualsevol lloguer realment abonat.

Població amb privació material severa: Conjunt de persones que presenten una mancança forçada d'almenys 4 dels 9 ítems següents: pagar sense endarreriments despeses relacionades amb l'habitatge o despeses de compres ajornades; poder anar de vacances almenys una setmana a l'any; poder fer un àpat de carn, pollastre o peix (o l'equivalent vegetarià) almenys cada dos dies; poder afrontar despeses imprevistes; poder permetre's un telèfon (incloent-hi telèfon mòbil); poder permetre's un televisor; poder permetre's una rentadora; poder permetre's un cotxe; poder mantenir l'habitatge a una temperatura adequada.

Població amb baixa intensitat de treball a la llar: Conjunt de persones de 0 a 59 anys que viuen en llars on els adults (persones de 18 a 59 anys, excepte estudiants de 18 a 24 anys) han treballat menys del 20% del seu potencial total durant els 12 mesos anteriors a la realització de l'Enquesta.

Més informació sobre aquesta activitat a www.idescat.cat/n3970

Servei de premsa Telèfon +34-93.557.30.50 premsa@idescat.cat

Totes les notes de premsa a www.idescat.cat/premsa